

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 4/2026-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne zloženom z predsedu Ivana Fiačana a sudcov Jany Baricovej, Ladislava Duditša, Libora Duľu, Miroslava Duriša, Rastislava Kaššáka, Miloša Maďara, Petra Molnára, Petra Straku, Ľuboša Szigetihó, Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) o návrhu **Špecializovaného trestného súdu Pezinok** na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade ustanovenia § 119 ods. 6 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení zákona č. 416/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, s Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd takto

r o z h o d o l :

1. Návrh **p r i j í m a** na ďalšie konanie v celom rozsahu.
2. Veci vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 248/2026 a pod sp. zn. PL. ÚS 2/2026 **s p á j a** na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. PL. ÚS 2/2026.
3. Toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh na začatie konania

1. Ústavnému súdu bol 28. januára 2026 doručený návrh Špecializovaného trestného súdu Pezinok (ďalej len „špecializovaný trestný súd“ alebo „navrhovateľ“), zastúpeného samosudcom JUDr. Milanom Cisarikom, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o súlade § 119 ods. 6 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení zákona č. 416/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej aj „zákon č. 416/2025 Z. z.“), s čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Napadnuté ustanovenie bolo do Trestného poriadku doplnené novelou vykonanou čl. II bodom 1 zákona č. 416/2025 Z. z.

2. Podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov sa vzťahuje k trestnej veci aktuálne prejednáwanej na špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. 2T/6/2024, v ktorej prokurátor Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „prokurátor“) podal 24. apríla 2024 obžalobu na obvinených [REDAKOVANÉ] a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a iné. Samosudca uznesením č. k. 2T/6/2024-6843 z 26. augusta 2024 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Tost 45/2024 z 2. októbra 2024 rozhodol o prijatí obžaloby podľa § 241 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku. Prokurátor spísal 27. septembra 2024 pod č. k. 20 Kv 175/24/1100-10 záznam podľa § 33a ods. 2 Trestného poriadku o poskytnutí benefitov [REDAKOVANÉ], ktorý 30. septembra 2024 predložil špecializovanému trestnému súde, keďže [REDAKOVANÉ] vystupuje vo veci vedenej pod sp. zn. 2T/6/2024 ako svedok. Súd vykonal dokazovanie na hlavnom pojednávaní a výsluch svedka [REDAKOVANÉ] sa uskutočnil 6. a 28. novembra 2024, 14. januára 2025 a 12. a 20. februára 2025. V období medzi naposledy vykonaným hlavným pojednávaním (20. novembra 2025) a najbližšie určeným dňom hlavného pojednávania (29. januára 2026) nadobudla dňom vyhlásenia v zbierke zákonov, t. j. 27. decembra 2025, účinnosť novela Trestného poriadku, ktorou zákonodarca do základného procesného predpisu v trestnom konaní zaviedol § 119 ods. 6 Trestného poriadku.

3. Podľa čl. II bodu 1 zákona č. 416/2025 Z. z. sa zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov dopĺňa tak, že § 119 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie:

„(6) Za dôkaz získaný prostredníctvom poskytnutia nezákonného benefítu, ktorý sa nesmie v konaní použiť podľa odseku 5, sa považuje aj dôkaz získaný od osoby, ktorej bol poskytnutý benefít a ktorá v akomkoľvek trestnom konaní nevypovedala pravdivo o podstatných skutočnostiach alebo neuviedla vo svojej výpovedi všetky podstatné skutočnosti.“

II.

Argumentácia navrhovateľa

4. Navrhovateľ zdôrazňuje, že zavedenie napadnutého ustanovenia do Trestného poriadku je neakceptovateľným zásahom do moci súdnej, predstavuje výrazný zásah zákonodarcu do koncepcie dokazovania v trestnom konaní, ktorý je v rozpore so základnými ústavnými princípmi právneho štátu a spravodlivého procesu. Napadnuté ustanovenie zavádza osobitný dôvod neprípustnosti dôkazu, ktorý je viazaný nie na spôsob jeho získania, ale na následné hodnotenie pravdivosti a úplnosti výpovede osoby. Zákonodarca v prijatom znení napadnutého ustanovenia uvádza len osobu, a to bez legálnej definície, teda v aplikačnej praxi je len na úvahe súdu, či sa pod pojmom „osoba“ v zmysle § 119 ods. 6 Trestného poriadku rozumie výlučne spolupracujúca osoba alebo aj iný subjekt trestného konania. Zákonnosť dôkazu sa tým odpútava od kritéria legality postupu orgánov verejnej moci a stáva sa závislou od budúceho hodnotenia správania osoby, ktoré môže nastať aj v inom trestnom konaní a v inom časovom okamihu.

5. Takto koncipovaná norma je v rozpore s princípom právnej istoty (čl. 1 ods. 1 ústavy) a požiadavkou, aby právne normy boli formulované dostatočne presne, zrozumiteľne a predvídateľne. Napadnuté ustanovenie pracuje s neurčitými pojmami „nevypovedala pravdivo“, „neuviedla všetky podstatné skutočnosti“ a „v akomkoľvek trestnom konaní“, ktorých obsah nie je zákonom definovaný ani objektivizovateľný. Nie je zrejmé, kto, kedy a na základe akých kritérií má

posudzovať pravdivosť či úplnosť výpovede a akým spôsobom má byť tento záver premietnutý do posúdenia zákonnosti dôkazu získaného v inom konaní.

6. Osobitne problematický je retroaktívny účinok napadnutého ustanovenia. Zákonnosť dôkazu sa posudzuje spätne, na základe správania osoby po jeho získaní, prípadne v úplne inom trestnom konaní. Takýto mechanizmus narúša stabilitu dôkaznej situácie a oprávnenú dôveru účastníkov konania v to, že dôkaz získaný zákonným spôsobom zostane zákonným aj v budúcnosti. Ide o formu nepriamej retroaktivity, ktorá je v ústavnom poriadku Slovenskej republiky neprípustná.

7. Napadnuté ustanovenie je v rozpore s garanciami vyplývajúcimi z čl. 6 ods. 1 dohovoru garantujúceho právo na spravodlivý proces. Zákonodarca prijal pravidlo, ktoré znemožňuje riadne vykonanie a vyhodnotenie zákonným spôsobom získaných dôkazov, čo by mohlo mať potenciál následne viesť k neschopnosti štátu naplňať svoje ciele v trestnej politike, konkrétne prejednávať a rozhodovať nezávislým a nestranným súdom také spoločensky neprípustné správanie a praktiky, ktoré sú trestnými činmi, a to vo veciach, v ktorých jedným z dôkazov sú aj výpovede osôb spolupracujúcich s orgánmi činnými v trestnom konaní, ktorým boli poskytnuté za ich spoluprácu zákonom dovolené benefity.

8. Zákonodarca napadnutým ustanovením neprímerane, nedôvodne a najmä ústavne neakceptovateľným spôsobom narušil trojdelenie štátnej moci tým, že odňal súdnej moci možnosť uplatňovať svoje právomoci. Napadnuté ustanovenie robí skutkový stav nepreskúmateľným v reťazi zákonným spôsobom získaných dôkazov v otázkach, či sa stal skutok, či je tento skutok trestným činom a či ho spáchala osoba, na ktorú bola podaná obžaloba, a neprímerane a nedôvodne tak zasahuje do základných zásad trestného konania, čo v súhrne znemožňuje súdu nestranne, nezávisle a spravodlivo rozhodnúť. Aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) opakovane zdôrazňuje, že spravodlivosť konania ako celku nesmie byť narušená svojvoľnými alebo neprímeranými procesnými pravidlami [Dulaurans proti Francúzsku (rozsudok ESLP z 21. 3. 2000, č. 34553/97) a Khamidov proti Rusku (rozsudok ESLP z 15. 11. 2007, č. 72118/01)]. Automatické vylúčenie dôkazu na základe neskoršieho hodnotenia výpovede osoby bez možnosti súdneho uváženia má znaky takéhoto neprímeraného zásahu.

9. Z uvedených dôvodov je zřejmé, že § 119 ods. 6 Trestného poriadku porušuje princíp právnej istoty, právo na spravodlivý proces, ako aj zásadu voľného hodnotenia dôkazov súdom. Ide o ustanovenie, ktoré pre svoju neurčitosť, retroaktívne účinky a zásah do rozhodovacej autonómie súdu nie je spôsobilé ústavne konformnej aplikácie. Napadnuté ustanovenie je zároveň v rozpore so zásadou rovnosti zbraní, keďže narúša vyváženosť procesných pozícií strán trestného konania. Jeho dôsledky dopadajú výlučne na stranu prokurátora, ktorý nesie dôkazné bremeno v trestnom konaní, zatiaľ čo obhajoba získava procesnú výhodu spočívajúcu v možnosti dosiahnuť diskvalifikáciu dôkazu bez potreby preukazovať jeho nezákonné získanie alebo nespoľahlivosť v rámci hodnotenia dôkazov pred súdom. Zákonodarca týmto spôsobom vytvára asymetrickú procesnú situáciu, v ktorej jedna zo strán konania môže dosiahnuť nepoužiteľnosť dôkazu na základe okolností, ktoré nemajú pôvod v procesnom pochybení štátu, ale v správaní tretej osoby, ktoré môže nastať v inom trestnom konaní, v inom časovom období a bez akejkoľvek možnosti prokurátora tieto okolnosti ovplyvniť alebo predvídať. Osobitne problematické je, že napadnuté ustanovenie neumožňuje súdu vykonať individuálne posúdenie významu a váhy dotknutého dôkazu

v kontexte ostatných vykonaných dôkazov, ale prikazuje jeho vylúčenie *ex lege*. Tým dochádza k popretiu úlohy súdu ako nestranného arbitra dokazovania.

10. Navrhovateľ vo vzťahu k ním prejednávanej trestnej veci argumentuje, že výsluch svedka [REDACTED] je „kľúčovým“ dôkazom pre posúdenie viny obžalovaných a zároveň už v aktuálnom štádiu konania pre posúdenie dôvodnosti väzby a jej nahradenia u niektorých z obžalovaných. Priamo z výsluchu tohto svedka vyplýva, že vypovedal vo viacerých trestných konaniach a vysvetlil, prečo od začiatku neuviedol všetky skutočnosti k prejednávanej trestnej veci, rovnako bol v minulosti právoplatne odsúdený za konania, ku ktorým sa hneď nepriznal. Podľa navrhovateľa znenie napadnutého § 119 ods. 6 Trestného poriadku znemožňuje súdu vyhodnotiť výpoveď uvedeného svedka v kontexte ostatných vykonaných dôkazov a v rozpore s ústavou a dohovorom núti túto výpoveď formálne vyradiť a na ňu neprihliadať.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu na začatie konania

11. Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy rozhoduje ústavný súd o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

12. Podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy ústavný súd začne konanie, ak podá návrh súd.

13. Podľa čl. 144 ods. 2 ústavy ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí je pre súd záväzný.

14. Podľa § 74 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy o súlade právnych predpisov nižšej právnej sily s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo medzinárodnou zmluvou, s ktorou vyslovila súhlas národná rada a ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, môže podať súd v súvislosti s prejednávanou vecou.

15. Pri predbežnom prerokovaní ústavný súd zistil, že navrhovateľ podal návrh ako subjekt procesne legitimovaný podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy. V konaní je špecializovaný trestný súd podľa § 35 ods. 2 zákona o ústavnom súde zastúpený samosudcom, ktorý návrh na začatie konania inicioval.

16. K návrhu na začatie konania navrhovateľ priložil aj svoje uznesenie sp. zn. 2T/6/2024 z 28. januára 2026 (právoplatné 28. januára 2026), ktorým prerušil trestné stíhanie vedené proti obžalovaným vo veci sp. zn. 2T/6/2024. Tým bolo preukázané splnenie procesnej podmienky nevyhnutnej na začatie konania o súlade právnych predpisov na návrh všeobecného súdu vyplývajúcej z čl. 144 ods. 2 ústavy, spočívajúcej v právoplatnom prerušení dotknutého konania pred všeobecným súdom (PL. ÚS 39/2014).

17. Návrh na začatie konania spĺňa požiadavky podľa § 39, všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania podľa § 43, ako aj požiadavky pre návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa § 75 zákona o ústavnom súde. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že predmetný návrh má náležitosti ustanovené zákonom. Návrh na začatie konania nie je neprípustný podľa § 55 zákona o ústavnom súde.

18. Špecializovaný trestný súd v návrhu na začatie konania preukázal, že v predmetnom konaní je potrebné použiť všeobecne záväzný právny predpis (napadnuté zákonné právne normy), ktorého nesúlad s ústavou je uplatnený v návrhu na začatie konania pred ústavným súdom (podmienka čl. 144 ods. 2 ústavy). Navrhovateľ v návrhu poukázal na konkrétny dôkaz (bod 10), ktorého sa napadnuté ustanovenie týka tým, že nedovoľuje jeho použitie v trestnom konaní a súčasne navrhovateľom označený svedok je adresátom benefitov (záznam prokurátora podľa § 33a ods. 2 Trestného poriadku). Rozhodnutie vo veci nebude mať len hypotetický rozmer a prípadný derogačný nález má potenciál ovplyvniť meritórne rozhodnutie všeobecného súdu (PL. ÚS 1/2018). Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd dospel k záveru, že na jeho prerokovanie má ústavou zverenú právomoc, návrh má zákonom predpísané náležitosti, nie je neprípustný a je podaný oprávnenou osobou. Preto rozhodol o jeho prijatí na ďalšie konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia).

IV.

Spojenie vecí

19. Zákon o ústavnom súde neupravuje osobitne postup pri spojení vecí na spoločné konanie. V súlade s § 62 zákona o ústavnom súde o primeranom použití Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) možno však aj v konaní o súlade právnych predpisov (čl. 125 ústavy a § 74 a nasl. zákona o ústavnom súde) primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 166 ods. 1 CSP.

20. Podľa čl. II bodu 10 rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2026 môže plénum ústavného súdu v záujme hospodárnosti konania rozhodnúť o spojení vecí patriacich do jeho pôsobnosti, ktoré boli pridelené rôznym sudcom spravodajcom, ak tieto veci spolu skutkovo alebo právne (z hľadiska predmetu konania) súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Návrh na rozhodnutie o spojení vecí môže plénu ústavného súdu podať sudca spravodajca vo veci, ktorej spojenie s inou vecou sa navrhuje, alebo predseda ústavného súdu. Ak vzhľadom na okolnosti hodné osobitného zreteľa nerozhodne plénum inak, sudcom spravodajcom v spoločnom konaní o spojených veciach je sudca spravodajca v tej zo spájaných vecí, v ktorej začalo konanie na ústavnom súde skôr.

21. Ústavnému súdu bol 23. decembra 2025 doručený návrh skupiny 51 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „návrh skupiny poslancov národnej rady“), zastúpených poslankyňou Luciou Plavákovou, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade čl. I bodu 4 a 5 a čl. II zákona č. 416/2025 Z. z. s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 26 ods. 1, 2 a 4, čl. 31, čl. 46 ods. 1, čl. 49, čl. 50 ods. 3 a 4 a čl. 141 ods. 1 ústavy, ako aj s čl. 10 dohovoru.

22. Ústavný súd 11. februára 2026 uznesením č. k. PL. ÚS 2/2026-28 prijal návrh skupiny poslancov národnej rady na ďalšie konanie v celom rozsahu.

23. Z obsahu oboch návrhov (návrhu skupiny poslancov národnej rady a návrhu špecializovaného trestného súdu) vyplýva, že tieto spolu skutkovo a právne súvisia. Oba návrhy sa prekrývajú v častiach, v rámci ktorých navrhovatelia namietajú nesúlad § 119 ods. 6 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení zákona č. 416/2025 Z. z. (čl. II bodu 1 zákona č. 416/2025 Z. z.) s označenými referenčnými normami ústavy a dohovoru.

24. Skupina poslancov národnej rady, aj špecializovaný trestný súd v petite svojich návrhov na začatie konania žiadajú vydať nález, ktorým by ústavný súd rozhodol o nesúlade napadnutého ustanovenia Trestného poriadku s nimi označenými referenčnými normami ústavy a dohovoru.

25. V záujme hospodárnosti konania preto ústavný súd rozhodol podľa § 166 ods. 1 CSP v spojení s § 62 zákona o ústavnom súde, že veci vedené pod sp. zn. Rvp 248/2026 a pod sp. zn. PL. ÚS 2/2026 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. PL. ÚS 2/2026 (bod 2 výroku tohto uznesenia). Sudcom spravodajcom v spoločnom konaní o spojených veciach bude sudca Ľuboš Szigeti, keďže vykonáva funkciu sudcu spravodajcu v tej zo spájaných vecí, v ktorej začalo konanie na ústavnom súde skôr (čl. II bod 10 rozvrhu práce, § 41 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V.

K právoplatnosti rozhodnutia

26. Podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania pred ústavným súdom, ak tento zákon v § 83, § 90, § 100, § 108, § 150, § 168, § 175 alebo § 179 neustanovuje inak alebo ak nevyplýva iné z rozhodnutia ústavného súdu.

27. Ústavný súd v záujme rýchlosti a plynulosti konania rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, že toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom (bod 3 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2026

Ivan Fiačan
predseda Ústavného súdu
Slovenskej republiky